

Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Núm. 1. GENER - MARÇ 2018

L'ESTUFADOR

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la serra
gelada

BUTLLETÍ INFORMATIU TRIMESTRAL DEL PARC NATURAL DE LA
SERRA GELADA I EL SEU ENTORN LITORAL

01

EDITORIAL

- Presentació del director-conservador del Parc Natural de la Serra Gelada i el seu entorn litoral.
- Condicionament de la ruta de les Mines d'Ocre.

02

VIGILÀNCIA I CONTROL

- Embarcació de vigilància i informació de l'àmbit marí del parc natural.
- Reposició de les boies d'amarratge per a embarcacions recreatives.

04

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

- Educació ambiental i interpretació del patrimoni.
- Programa de comunicació i divulgació 2018.

06

MANTENIMENT I CONSERVACIÓ

- Adequació d'infraestructures d'ús públic.
- Conservació de flora.

07

EMPRESA MARCA PARCS NATURALS

- Segways Costa Blanca Tour Services.

PRESENTACIÓ DEL DIRECTOR-CONSERVADOR DEL PARC NATURAL

Amics i amigues de la serra Gelada, l'equip del nostre parc natural comença aquest nou butlletí trimestral amb l'objectiu d'acostar a tots els nostres usuaris i col·laboradors les notícies més interessants del nostre quefer diari sobre projectes i activitats. Volem estar ben prop de totes aquelles persones que d'una manera o una altra gaudeixen de l'extraordinària riquesa del nostre parc. Compatibilitzar l'ús racional de tot el que ens ofereix el nostre entorn amb la preservació dels valors mediambientals ha de ser una labor compartida per tots nosaltres.

La nostra intenció és que aquest butlletí estiga obert a tots els qui d'una manera o una altra mantenen relació amb l'entorn del parc: visitants, administracions que col·laboren en la gestió i qualsevol associació interessada en el nostre patrimoni natural i cultural.

Hem de moure'ns cap a l'objectiu bàsic que féu possible la declaració del nostre espai natural protegit; compatibilitzar l'ús públic de l'espai amb la protecció, conservació i recuperació dels nostres valors paisatgístics, mediambientals i culturals sense obviar el manteniment i desenvolupament sostenible de les activitats socioeconòmiques de l'entorn.

Vull transmetre el desig que aquest butlletí siga un lloc de trobada d'empaties i integració de sinergies de tots nosaltres.

José Ramón Viejo González.

LA RUTA DE L'OCRE

L'Ajuntament de l'Alfàs del Pi i el Parc Natural de la Serra Gelada estan treballant junts en "La Ruta de l'Ocre", una actuació que pretén integrar el valuós paisatge de la cala de la Mina amb el singular patrimoni arqueològic industrial que hi és present, una mina d'ocre que va estar en funcionament durant la segona meitat del segle XIX.

Aquesta primavera començarà l'execució de la primera fase del projecte amb l'habilitació de les immemorials sendes que arriben al far de l'Albir, passant per les ruïnes del carregador de mineral. Al mateix temps, es durà a terme l'alçament topogràfic de les estructures conservades de la mina per a dissenyar les posteriors labors de restauració i consolidació. La senda farà un recorregut circular per la serra Gelada per on cada visitant podrà gaudir a la seua manera del paisatge i de les seues fites: bocamines d'ocre roig i groc, caleta del racó de Pallarés, cala de la Mina, l'espectacular arquitectura en pedra seca del carregador de mineral, el camí dels farers, l'aljub, la torre Bombarda i, finalment, el Centre d'Interpretació del Far de l'Albir.

Eduardo Mínguez i Carolina Frías.

PRESENTACIÓ DE L'EMBARCACIÓ DE VIGILÀNCIA I INFORMACIÓ DE L'ÀMBIT MARÍ DEL PARC NATURAL DE LA SERRA GELADA.

Des del passat mes de gener, el Parc Natural de la Serra Gelada i el seu entorn litoral compta amb una embarcació cedida per l'Ajuntament d'Altea per al servei de vigilància al seu àmbit marí. Aquesta cessió es mantindrà fins a la signatura d'un conveni de vigilància marina en el qual participaran la Generalitat Valenciana, els Ajuntaments d'Altea, l'Alfàs del Pi i Benidorm, i el Club Nàutic d'Altea.

Aquest servei de vigilància marina és una demanda que, des de la creació del parc natural, es ve fent per part de tots els usuaris, tant recreatius com professionals, dels diferents sectors que comparteixen aquest espai marí, per a poder dotar el Parc Natural de la Serra Gelada de les eines necessàries, tant a nivell material com de personal, per a fer la vigilància i control d'aquest espai marí protegit.

El servei de vigilància marina del parc natural compta amb un guarda/patró i una embarcació

amb cabina de 8 metres d'eslora, a més dels serveis eventuais dels guardes rurals dels ajuntaments que s'adscriuran al conveni.

Dins de les labors que du a terme el servei de vigilància hi ha les de vetlar pel compliment de la normativa mediambiental i de pesca dins de l'àmbit del parc natural, així com la col·laboració en l'estudi i seguiment de diferents espècies de fauna i flora presents al parc com ara el dofí mular, el corb marí emplomallat o la Silene d'Ifac.

Diàriament l'embarcació Althaia solca les aigües d'aquest espai marí protegit per informar es usuaris de la normativa i les bones pràctiques que han d'adoptar per a fer un ús sostenible de l'entorn marí, així com prenent dades de l'observació de cetacis, tortugues i aus marines que habitualment utilitzen aquest espai per a alimentar-s'hi, descansar o reproduir-s'hi. Al mateix temps es prenen dades relatives a l'ús

públic a la zona marina i també es controlen infraccions relacionades amb la pesca furtiva, els abocaments i el fondeig d'embarcacions sobre les praderes de posidònia oceànica. Amb tot això es vol preservar aquest enclavament natural, únic a la Mediterrània.

També es col·labora des del servei de vigilància amb les diferents entitats que estan duent a terme projectes i estudis relacionats amb la conservació marina dins del parc natural, com són universitats, patronats, administracions públiques, etc.

Una altra de les labors que es pretén dur a terme és la de promoure programes de voluntariat amb diferents associacions i ONG, per a fer conèixer els valors mediambientals del Parc Natural de la Serra Gelada.

Dani Gilabert - Guarda/patró del Parc Natural de la Serra Gelada.

Vigilància i Control

REPOSICIÓ DE LES BOIES D'AMARRATGE PER A EMBARCACIONS DE RECREACIÓ.

Amb la finalitat de compaginar de manera sostenible les activitats nàutiques ludicoturístiques amb la conservació dels valors ambientals existents a l'àmbit marí del Parc Natural de la Serra Gelada, la Generalitat Valenciana, a través de la Direcció General de Medi Ambient i Avaluació Ambiental, ha procedit a la revisió i reposició de les boies d'amarratge per a embarcacions de recreació situades a les zones més sovintejades per part d'aquests usuaris nàutics.

Amb aquesta actuació es tracta d'evitar que les embarcacions que fondegen en aquestes zones ancoren directament sobre les praderes de posidònia oceànica existents al parc natural. Cal elegir un sistema d'ancoratge ecològic que minimitza l'impacte ambiental de la maniobra de fondatage, per tal d'evitar els possibles danys als fons marins del parc.

Després de la revisió i reposició de les boies col·locades l'any 2004 hi ha instal·lades un total de 15 boies distribuïdes entre el l'illot de Benidorm, l'illa Mitjana i cala la Mina.

Les recomanacions en relació amb les condicions d'ús d'aquests amarratges són les següents:

- Com a norma general no es recomana que s'amarre més d'una embarcació a cada boia.
- En el cas que no hi haja cap boia lliure és possible abarlotar-se, com a màxim, a una altra embarcació ja amarrada directament a una boia sempre que el patró d'aquesta ho permeta.
- Per les característiques de les boies no se'n recomana l'ús amb vents superiors a 15 nusos i/o amb una altura d'ona superior a trenta centímetres.
- Es recomana fer l'amarratge amb un cap de l'embarcació passada per la gassa de la boia,

sense encapellar la gassa a bord.

- Durant la permanència en la boia d'amarratge, el patró de l'embarcació mantindrà una vigilància contínua de l'amarratge i seguirà les recomanacions del servei de vigilància del Parc Natural de la Serra Gelada.

Comunicació i Divulgació

ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI

Durant els tres primers mesos de 2018, i dins del programa d'educació ambiental i interpretació del patrimoni desenvolupat per part dels educadors ambientals assignats a la unitat de gestió on s'inclou al Parc Natural de la Serra Gelada, s'han fet un total de **23 visites concertades** (entre visites guiades per l'itinerari del Far de l'Albir i activitats d'aula als centres educatius), en les quals han participat **1.236 alumnes** tant dels municipis de l'àmbit del Parc Natural (Benidorm, l'Alfàs del Pi i Altea), com de la resta de la Comunitat Valenciana i fins i tot diferents grups d'estudiants ERASMUS. El que suposa un **increment del 35 % respecte al nombre de visites concertades** realitzades i un **increment del 54 % respecte al nombre de participants** en aquestes visites, respecte al mateix període de 2017.

VISITANTS RUTA ROJA

Durant els mesos de gener, febrer i març de 2018 s'han comptabilitzat, per part del personal de l'Ajuntament de l'Alfàs del Pi assignat al Centre d'Interpretació del Far de l'Albir (CIFA) i a la caseta de fusta situada al costat del pàrquing del far de l'Albir un total de **45.522 usuaris** en l'itinerari del Far de l'Albir (ruta roja del PN). El que suposa un **increment del 35,15 % respecte del nombre de visitants** comptabilitzats en el mateix període de 2017.

VISITES AUTORITZADES

Durant aquest mateix període s'han autoritzat per part de la direcció del parc natural dues importants proves esportives que inclouen la serra Gelada dins del seu recorregut com són la tercera etapa de la Costa Blanca Bike Race i la novena edició de la X Milles més boniques de la Costa Blanca, en les quals ha participat un total de **792 corredors**.

PROGRAMA DE COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

Dins de les activitats oferides al públic en general durant 2018 s'ha iniciat una nova línia de treball

centrada en la comunicació dels valors de la Xarxa d'ENP de la CV tenint en compte tant els Objectius de Desenvolupament Sostenible del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (ODS) com també les línies estratègiques del Programa 2020 d'EUROPARC-Espanya.

En aquest sentit des de la Direcció General de Medi Natural s'han proposat diferents campanyes mensuals on s'enquadren les distintes activitats obertes al públic dutes a terme per part dels educadors ambientals del parc natural. En les activitats que es mostren a continuació ha participat un **total de 135 usuaris**.

Comunicació i Divulgació

PROGRAMA DE COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

VISITA GEOLÒGICA COMMEMORATIVA ALFONSO YÉBENES SIMÓN

Activitat lliure duta a terme en virtut de l'acord de la Junta Rectora del 27 de juliol de 2017 en la qual es va decidir fer un reconeixement a la figura d'Alfonso Yébenes Simón al qual se li ha dedicat el mirador acabat de rehabilitat a la ruta roja del parc natural que porta el seu nom i que va ser inaugurat en acabant de l'activitat, juntament amb la col·locació d'un panell interpretatiu sobre la seua figura.

XARXA XIULET

Projecte transversal a tota la Xarxa d'ENP de la CV en el qual a través de diferents aliats, en el nostre cas el CEIP Gabriel Miró de Calp, es pretén donar a conèixer la importància de viure i créixer a l'entorn d'un PN, i així poder posar en valor la importància de conservar-ne la biodiversitat.

JARDINS AUTÒCTONS MEDITERRANIS, EDUCANT EN SOSTENIBILITAT

Activitat desplegada dins de la campanya "**Dia de l'Arbre de la CV - 2018**", adreçada a complementar la formació acadèmica dels estudiants del municipi de l'Alfàs del Pi. El seu objectiu és la posada en valor de la vegetació existent en el Parc Natural de la Serra Gelada com una alternativa sostenible a la jardineria convencional.

LES DONES; PRESENT, PASSAT I FUTUR DEL NOSTRE ENTORN NATURAL

Visita guiada interpretativa sobre el paper de les dones en l'ús, maneig i conservació del paisatge cultural i mediambiental dels espais naturals que ens envolten, activitat inclosa en la campanya "**La dona en la conservació de la naturalesa**". La finalitat de la visita era fer visible la importància d'incorporar la perspectiva de gènere a l'àmbit de la conservació de la natura.

Manteniment i Conservació

ADEQUACIÓ D'INFRAESTRUCTURES D'ÚS PÚBLIC

MILLORA DEL MIRADOR ALFONSO YÉBENES SIMÓN

Un dels treballs destacats durant els primers mesos de l'any, per part de la brigada de conservació i manteniment del parc natural, ha sigut la millora integral d'un dels miradors situats a la ruta roja del parc (itinerari del far de l'Albir), el qual disposava d'un accés bastant degradat pels processos d'erosió i un tancament amb roll de fusta que tenien un estat de conservació bastant deficient. Per a dur-ne a terme la rehabilitació ha sigut

necessària la millora del paviment d'accés al mirador, fent-lo més ample i millorant el ferm a més de resoldre pendents excessives mitjançant la col·locació de 9 graons de pedra natural. Respecte als treballs desplegats al mirador mateix s'ha delimitat la zona mitjançant la construcció de 40 metres lineals de mur i la creació d'un banc corregut d'obra. L'última actuació ha sigut la col·locació d'un punt informatiu i la revegetació de certes zones del mirador.

CONSERVACIÓ DE POBLACIONS

ACTUACIONS DE REFORÇ DE POBLACIONS DE SILENE D'IFAC I CREACIÓ DE NOVES

Durant els primers mesos de l'any la brigada de conservació i manteniment de la unitat de gestió ha reforçat les noves poblacions de Silene hifacensis que hi ha a l'àmbit del Parc Natural de la Serra Gelada amb la **plantació de 630.000 llavors** procedents del banc de germoplasma del Centre de Recerca i Experimentació Forestal de la C.V (CIEF), les quals al seu torn procedeixen de les poblacions originals de Silene hifacensis existents en Morro Toix. Tots aquests treballs es fan en col·laboració amb el Servei de Vida Silvestre dins del Pla de recuperació de la silene d'ifac a la Comunitat Valenciana. Cal tindre en compte que a l'àmbit de Parc Natural de la Serra Gelada hi ha quatre zones de plantació prioritària: l'illa Mitjana (microreserva de flora), els penya-segats sota el far de l'Albir, la Boca de la Balena i l'illa de Benidorm.

EMPRESA MARCA PARCS NATURALS

PARQUE NATURAL DE SIERRA HELADA EN SEGWAYS TOURS

NOVA RUTA GEOLÒGICA EN SEGWAY PEL PARC NATURAL DE LA SERRA GELADA

Aquesta ruta en Segway transcorre, majoritàriament, dins de la ruta roja del Parc Natural de la Serra Gelada la qual presenta un gran interès geològic, ambiental, didàctic, cultural i paisatgístic per a qualsevol tipus de visitant. El desplaçament en Segway fa de la ruta una experiència diferent i divertida amb la qual pretenem acostar la singular geologia d'aquest espai al ciutadà i fer comprendre com i quan es va formar la serra Gelada, les seues roques, penya-segats, dunes fòssils... Per això es fan diferents parades en distints punts per a proporcionar al visitant la informació necessària per ajudar-lo a comprendre la història geològica impresa a les roques de la serra Gelada, des de fa 150 milions d'anys. Des de diversos miradors podrem gaudir de magnífiques panoràmiques de gran part de la meitat nord de la província d'Alacant, des del

penyal d'Ifac fins al llegendari Puig Campana. Hi veurem restes fòssils d'animals marins del cretàic hui extints. Explicarem com es van formar els imponents penya-segats de la serra Gelada a través de les seues fractures (falles) que van provocar el desenllaçament de les roques. Visitarem les mines d'ocre de l'Albir, que van estar en funcionament des de finals del segle XIX fins a començaments del segle XX i explicarem l'ús que es va donar a aquests minerals d'ocre. Al final del recorregut i abans del tornar-hi visitarem el Centre d'Interpretació del far de l'Albir (CIFA) i gaudirem de les seues magnífiques vistes... i si la sort ens acompanya potser podrem albirar dofins mulars, visitants assidus d'aquestes costes.

Per a més informació contactar amb Emilio Cano:
telf.: +34 607 33 33 00 – correu electrònic:
info@costablancatour.com

Redacció: equip d'educadors ambientals del PN.

Oficina administrativa del PN:

Camí Vell del Far, nº 18 - 03581 - l'Albir (l'Alfàs del Pi)

Parc Natural de la Serra Gelada i el seu entorn litoral

Telèfon: 629 321 248

Correu electrònic: serragelada@gva.es

Web: <http://parquesnaturales.gva.es>

Twitter: @GVAParcs

Instagram: @GVAParcsNaturals

